

"Morgensbladet" No. 60 indbeholder en Oplysning, overkrævet:

De Ball og Politiet i Bergen,

hvoraf vi her, efter flere Abonnenters Anmodning, levere et Udrag.

— Indfendene skal nu tillade sig fortelg at gjennemgaae de Lovbestemmelser, der handle om Theaterforenders herhelligs og om Politiets Ret til at erholde theatralis Adspæler.

Ved Forordning af 21de Marts 1758 blev det befale, at ingen „Comediantpillere, Vinbandere, Taalenpillere eller de, som holde de saaledes Offeposter, sig hidt Danmark og Norge maatte indfinde, før deres Sids og Exercitier der nogensteds, enten i Husene eller paa publice Steder, at foreville og oev.“ Ved Rescript af 11te Juni 1772 til samtlige Stifts-befalingsmænd indskræpedes den narvnte Forordning. Ved Forordningen af 27de October 1773 gjenoptoges Forbudet og udvidedes til uden Landslæge at gjælde alle Slags „Omlobere, der lade Spil og Kunstler see, med videre.“ Grundten angives at vare den, at „saadanne Omlobere (der fættes i Glassee med „Comediantpillere“) kun søge at udfine Underhaarene og bringe dem til paa en unyttig Maade at udgive deres Penge, den med Iden fore ud af Landet.“ Til den Ende færd Forordningen, at „Stiftsamtmandene og Amtmandene i begge Rigerne ved Magistraterne og Væfogderne i Høstaderne samt Herredsbogserne og Birkedommerne paa Landet og andre Vedkommene, siar paa Grandserne, i Haavene og ved Færgstaderne, skal foranfaalde, at det saarfast lige Omlobere sig her i Rigerne indfinde, bliver dem befyldt, strax at vende tilbage og forsoie sig ud af Landet. Derfor de, efter saadan Aboarsel, endra forblive i Vandet og oev eller forsoie sig deres Kunstler og Karakterer med videre, skal de tillæses og straffes et alene med Confiscation af det, de have med at fare, men og med anden vilfaarlig Mulct fra 20 til 100 Rdl.“

Til Hæve for vor frit Forvaltning, vor Regjering og vor Uevfjæffning maatte det udværes, at denne Indsærnkede i sin antike Confumae fæ normomme Forordning danner Hovedloofstedet i Materien om Hæften til her i Vandet at oprette Kunstsaafaler endog i den ærleste Stæil. Man kan ikke forundre sig oev, at den gamle danske faderlige Regjering, der endog befaledes Høll, hoolredes de under Mulct og Confiscation stulde gaae flærdte i deres Husse sine Fæd. af 10de April og 6te October 1736), ogsaa maatte tage sig af Hølls Pengepungne og Forsyffelser, saad de forste ikke ved Hjælp af de fæste stulde blive i alfor høi Grad forundrede til Hæde for Kongen og hvad

Kongens var. Men at det i dette frit Vand efter 35 Aars Hørløb endnu skal kunne findes gjæledende Lovbestemmelser som den narvnte, er et saadene Bevids paa, hoolmøret der endnu er tillæge at udværes for dette Vands Borgere med Sandhed kunne siges at indve en frit Forvaltning og for de i Vandet høende intellektuelle Kræfter frit kunne komme til Udsvilling.

— Men det var en Ubeagelighed ved de narvnte antike Væfjæffter, at de ved udelæffende maatte omvendes paa fremmede „Comediantpillere“, da deres vise Høusfigt hoolvæggelig var at hindre, at ille „Bøngene stulde gaae ud af Landet.“ Man stulde derfor troe, at naar der ingen Bestemmelser fandtes om indfødtte Comediantpillere, maatte disse efter 1814 som narvnte Borgere ifølge Grundlovene have ubindret Abgang til at ernære sig ved enhver Kunstner Besjæffsigelse, der ille stred mod Lov og Hørbærdighed, og man maatte vel ialfsald været berettiget til at antage, at hvist der stulde etablers nogen Indskrænkning i denne Narvngsvei, da maatte det efter Grundlovens Ree ved Lov, besluttet af Størfingis og functioneret af Kongen. Men den, der funde troe noget Saadant, vilde forregne sig meget. Vort Bureaucrati funde naturligvis ille bringe det oev sin Samvittighed at lade de indfødte Comediantpillere gaae mere paa egen Haand, end de udenlandske, og man stulde sig derfor med at tage dem under sine naadige Vinget, ved gjennem Resolution af 21de Marts 1828 at befale, at indfødte Comediantpillere sig vedbliver at benytte dette forrættede Ord stulde erholde den fere Begjæffning af at faae under Amtmandens, medens de udenlandske stulde faae under selve Kongen. Denne Resolution bestemmer, at Amtmandene stulde meddele indfødte Kunstnere Tilladelse til at drive deres Narvngsvei paa langere eller kortere Tid i Høstaderne, ille paa Landet, og at deres Hørellingstulder stulde underlægges Politiets Ovsyn.“

Ved denne narvntværdige Resolution har altsaa Bureaucratiet egengjæffing imod Forvaltningens Ord og Land gjort et vedstømt Indgærd i narvnte Borgeres Ret til at ernære sig selv paa enhver Maade, der ille stred mod Lov og Hørbærdighed. Denne Resolution er evident grundlovsfærdig og kan derfor ille af uparvte Domstole respecteres, saad en indfødte Theaterværl og Theaterentreprenur under videre maatte have Ret til at udføre sin Bedriffs. Stulde Politiet vilde lægge sig mellem med Forbud, da vil Sagen kunne under Domstolens Paafærdelse, og den, der har hindret en narvnt Børgere i Udøvelsen af hans velige Rettigheder, der betales Erstatning. Saaledes er Forordningene i Vand, der vedoes af vilkærlig frit Børgere.

I den firnavnte Resolution hedder det, at de af Amtmanden tilladte Hørellingstulder stulde underlægges Politets Ovsyn.“ Dette Paabud indbeholder intet Nyt eller Extraordinært, da det jo er Høensgjæffing med alt Politiet, at det skal paases, at der ille finder offentlig Lovorden Sted. Men Spørgsmaal er, hvoolke og hvor store Ovsjæffter vedkommende Private ere forpligtede til at gjøre, for at give Politiet Indledning til dette Ovsyn. Og dette Spørgsmaal bør bevareres saaledes, at den Private i hvort enstet Tilfælde underkastes saa faa Indskrænkninger som muligt. En Theaterentreprenur kan saaledes ingenlunde være forpligtet til at gjøre flere Ovsjæffter for Politiet, end at tillæge det en Bisset. Herved har han aadnet Politiet Abgang til at færd det behørige Ovsyn og det er forst, naar saadan Hørdn indbræder, at den tilstedeværende Politiofficant finder det nødvendig at tillæge flere Besjæffter, at ogsaa disse kunne paafaae at erholde frit Abgang, hvoolket ellers følger af sig selv. Men i Regelen er det baade upassende og formøentlig ulovmødbølligt, at en Theaterentreprenur skal kunne tvinges til at overlade Politiets samtlige Functionairer Privalde, for at de der kunne mere sig og Deres med at gaae ud og ind efter Behag.

Men det kan endog være tvivlsomt om en Theaterentreprenur efter den narvnte Resolution er forpligtet til at give Politiet endog blot 1 Fribillet. Der kan siges, at Politiet selv faar arrangeret sit „Ovsyn“, som det selv bedst veed, vil og kan, og hvist det ille som andre Høll kan stasse sig Abgang til Høset ved at hvele Billeter, saad det blive saadene udenfor og holde Ovsyn, og forst trænge ind, naar det af Theaterdirectøren tillædes for Ordens Skyld. Resolutionsens Ord indbeholder hvoolket Intet, der tæler imod en saadan Hørelling, men det humaneste fore kommer os og bør at være, at der tillæffes Politiet 1 Bisset. At tillæffes Politiet flere Billeter er imidlertid i hvort et Hald upassende.

De fleste Værelse vilde vistnok nu, efter hvad vi have tillæst os at anfære, indremme, at De Bull under sine Beskræbels for at narvntede og af hant saa fortjensfulde indfærdte narvnt Nationaltheaters Interesses med Politiets comiste Vigtighed er i sin stulde Ret. Man kan aldrig bebrøde hant, at hant har gjort for Hæde, hvormed det forekommer mig at hant har gjort for Meget, for han lod Sagen gaae til Domstolens Paafærdelse. Han funde have begundt sit Theaters Værdifund og end brøde sig om det grundlovsfærdige Resolution af 21de Marts 1828. Nu har han gjort Alt, hvad der med narvnt Skim af Vællighed han forlanges. Kan han bedes Amtmandens